

Propunerile și obiecțiile băncilor la proiectul de modificare a Recomandărilor cu privire la abordarea bazată pe risc a clienților de către bănci în vederea prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului (în continuare - proiectul Recomandărilor)

Nr d/o	Referință la capitol/punct din proiectul hotărârii /regulament	Autorul avizului	Obiecții și propuneri	Notă
1		B.C. „ENERGBANK” S.A. BCR Chișinău S.A. B.C. „ProCredit Bank” S.A. B.C. „UNIBANK” S.A. BC „MOBIASBANCĂ - Groupe Societe Generale” S.A. B.C. „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca” S.A. BCR Chișinău S.A	nu au obiecții și propuneri	
2		B.C. „FinComBank” S.A.	Menționarea în Recomandări a periodicității necesității efectuării unei astfel de evaluări generale a riscului (lunar, trimestrial, anual, etc.). în acest sens considerăm oportună evaluarea riscurilor pe bază trimestrială.	Nu se acceptă. Conform cerințelor pct.47 alin.(4) din Regulamentul privind activitate băncilor în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului periodicitatea efectuării unei evaluări generale a riscurilor în bancă este de o dată la 4 ani, iar conform proiectului de recomandări propus termenul este de 1 an. În acest context considerăm că o periodicitate mai mică decât o dată pe an nu va da posibilitate băncii implementarea adecvată a măsurilor de minimizare a riscurilor identificate. Totodată, este de menționat faptul că periodicitatea efectuării

		BC „MOLDINDCONBANK” S.A.	În proiectul de modificare a Recomandărilor sunt stabilite 3 categorii de risc atribuit clienților (sport, mediu, scăzut) și metodologia de atribuire a gradului respectiv. La moment în BC "Moldindconbank" S.A. toți clienții sunt clasificați după 4 categorii de risc: extra sport, sport, mediu și scăzut. Totodată, și metodologia aprecierii gradului de risc diferă de cea specificată în Recomandări. Este obligată bancă să efectueze modificările de rigoare în nivelurile de risc existente la moment și în metoda de atribuire a gradului de risc pentru fiecare client?	unei evaluări a riscurilor este la discreția băncii și poate fi stabilită prin politicile interne.
		BC „MOLDINDCONBANK” S.A.	În modificările propuse spre examinare nu este menționat cât de des e necesar de a revizui atribuirea gradului de risc pentru fiecare client și care este procedura de atribuire unui grad de risc pentru un client nou. Atribuirea gradului de risc pentru client la inițierea relațiilor de afaceri conform Recomandărilor propuse nu va fi obiectivă (clientul nu poate să prezinte informația privind modalitatea de efectuare a tranzacțiilor, profilul tranzacțiilor, corespunderea operațiunilor efectuate genurilor de activitate, etc.).	Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, precum și modul de evaluare a riscurilor în bancă. Periodicitatea de modificare a gradului de risc atribuit clienților/produselor trebuie să fie stabilit în politicile interne ale băncii reieșind din prevederile generale ale băncii aferente abordării bazate pe risc în domeniul dat. Mai mult decât atât, banca urmează individual să-și stabilească acest procedeu ținând cont de numărul clienților, produsele oferite, volumul activității băncii, etc., astfel încât să fie prompt identificate și eliminate eventualele riscuri.

		BC „MOLDINDCONBANK” S.A.	Modificările propuse presupun că fiecare bancă comercială poate determina un număr nelimitat de factori pentru luarea în considerare în cadrul evaluării riscurilor. Propunem de a stabili o metodă standard de evaluare a riscurilor în bancă în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului în toate instituțiile financiare a RM.	Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, precum și modul de evaluare a riscurilor în bancă, în scopul neadmiterii realizării acestora.
3	Pct.1 Pct.2	„Banca Socială” S.A.	Conform pct.1 la categoria nivelului de risc sporit este menționat „Clienți noi cu care banca are o relație de afacere mai mică de 1 an.”, iar la pct.2 la categoria nivelului de risc mediu prevede următoarele „Clienți rezidenți noi cu o relație de afacere cu banca mai mică de 1 an”. Reieșind din cele menționate pct.1 la categoria riscurilor sporite ale Băncii include și categoria clienților menționați la pct.2 la categoria riscului mediu la care este supusă Banca. în acest context cele menționate pune în dificultate Banca, în procesul evaluării clientului în ce categorie să fie clasificat clienții nerezidenți cu o relație de afacere mai mică de 1 an. În opinia noastră redacția acestor două puncte necesită o explicație mai detaliată sau o concretizare exactă care sînt categoriile de clienți.	Nu se acceptă. La punctele date sunt catalogate 2 tipuri diferite de trăsături ale clienților, astfel, noi sau vechi și rezident sau nerezident. Prin urmare, considerăm că nu există necesitate de explicație a categoriilor date. Cu toate acestea, banca poate să-și modeleze formula utilizată în evaluarea riscurilor ținând cont de conjunctura activității băncii.
4	Pct.11	„Banca Socială” S.A.	La pct.11 este stabilită limita volumului lunar, de remiteri sau primiri a mijloacelor bănești In/din străinătate. La acest punct considerăm că urmează de a fi specificate categoriile de clienți, persoane fizice sau juridice. În cazul persoanelor juridice care	Nu se acceptă. Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, limitele atribuite pentru

			au o activitate economică avansată, limita volumului de remiteri sau primiri a mijloacelor bănești, este una foarte redusă. La punctul dat ar fi binevenită modificarea limitelor mijloacelor bănești, sau limitarea categoriilor de clienți la persoane fizice.	fiecare categorie de clienți, precum și modul de evaluare a riscurilor în bancă.
5	Cap VIII	BC „COMERȚBANK” SA	La evaluarea riscurilor, în cazul prezentării modelului cantitativ, nu s-a ținut cont de mărimea băncii, ori o bancă mare va aborda o evaluare de risc mai complexă, sofisticată, iar o bancă mică va aborda o evaluare de risc mai simplă.	Prevederile proiectului de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, limitele atribuite pentru fiecare categorie de clienți, precum și modul de evaluare a riscurilor în bancă ținând cont de volumul activității băncii.
6	Pct.40	B.C „FinComBank” S.A.	Vă propunem să menționați concret în ce caz este suficient ca banca să facă „o evaluare simplă a riscurilor”. în acest sens Vă rugăm să menționați expres cât de „limitată” poate fi „gama de produse și servicii ale băncii” pentru ca aceasta să fie suficientă pentru o evaluare simplă.	La evaluarea riscurilor general pe bancă pentru înțelegerea deplină a tuturor riscurilor în domeniul dat, banca urmează să țină cont și să evalueze toți clienții băncii, precum și toate produsele și serviciile oferite.
7	Pct.41	Centrul Național Anticorupție	La pct.41 sintagma „luând în considerare o serie de factori precum sunt:” de substituit cu sintagma „luând în considerare cel puțin următorii factori:”. Litera d) va avea următorul conținut: „d) țările și zonele la care banca este expusă, fie prin propriile sale activități sau prin activitățile clienților, în special, cele enumerate la pct.15, sesizările Băncii Naționale a Moldovei și Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, în listele FATF, Deciziile Consiliului European și alte organizații internaționale;”	Se acceptă.

8	Pct.42	Banca de Economii S.A. Centrul Național Anticorupție	<p>Pentru o evaluare calitativă a riscurilor aferente prevenirii spălării banilor, propunem elaborarea și actualizarea periodică a listei/listelor elaborate de organizațiile internaționale și naționale, într-un punct centralizat (în cadrul unui organ cu funcții de supraveghere), cu posibila utilizare a acestora de către băncile comerciale din R. Moldova.</p> <p>După cuvântul „periodic” de introdus sintagma „cel puțin odată pe an”.</p>	<p>Nu se acceptă. Conform standardelor internaționale, entitățile raportoare sunt obligate să verifice dacă clienții sau tranzacțiile efectuate de aceștia nu cad sub incidența anumitor restricții sau interdicții, în acest scop, băncile individual își aleg modalitatea de verificare a celor menționate utilizând în acest sens baze de date internaționale sau cele elaborate individual.</p> <p>Se acceptă.</p>
9	Pct.43	BC „COMERȚBANK” SA	<p>La pct. 43 este indicat că „<i>Astfel, pentru evaluarea riscului clienților, banca poate utiliza metoda cantitativă ilustrată în tabelul nr.1,..</i>”, însă o metodă alternativă nu este menționată în proiectul de modificări propus. Trebuie oare de înțeles că băncile licențiate pot elabora de sine stătător, respectiv aplica, o matrice alternativă celei indicate în Tabelul 1?</p>	<p>Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, limitele atribuite pentru fiecare categorie de clienți, etc, precum și modul de evaluare a riscurilor în bancă ținând cont de volumul activității băncii.</p>
10	Tabelul nr.1	BC „COMERȚBANK” SA	<p>Sunt necesare explicații privind modalitatea de completare a fiecărui rând din tabel, deoarece apar interpretări ale expresiilor/cuvintelor utilizate. Spre exemplu, cum trebuie de interpretat gradul de risc sporit: se va iniția cu clientul relație de afaceri sau nu? În cazul în care să admitem că pentru gradul de risc sporit Banca nu inițiază relație de afaceri cu clientul, la ce grad de risc se vor atribui clienții cu care nu se inițiază relații de afaceri?</p>	<p>Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, limitele atribuite pentru fiecare categorie de clienți, etc, precum și modul de evaluare a riscurilor în bancă ținând cont de volumul activității băncii.</p>

		Banca de Economii S.A.	Pct.2: după expresia "Țara de reședință a clientului", propunem să fie introdusă sintagma - „și/sau a beneficiarului efectiv"	Se acceptă.
		BC „COMERȚBANK” SA	Pct.3: „tipul clientului” împreună cu „modul de înregistrare” trebuie de separat de „structura de proprietate” , deoarece, spre exemplu, ca tip de client avem o organizație obștească, al cărei grad de risc sporit, pe de o parte, însă structura de proprietate este simplă. Ca urmare, atribuirea punctajului este diferită pentru cei 2 indicatori menționați.	Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, precum și modul de evaluare a riscurilor.
		BC „COMERȚBANK” SA	La pct. 4 și 5 din tabel, în cazul gradului de risc scăzut și sporit, se atribuie respective punctajul: 1 și 5. Trebuie oare de înțeles că la aceste pct. 4 și 5, nu există grad de risc mediu?	Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, limitele atribuite pentru fiecare categorie de clienți, etc,
		BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	Pct.6 (col. 2) să fie completat cu următorul conținut: „...pe parcursul unei luni de către clientul băncii: a) persoană juridică pentru care depunerea numerarului nu rezultă din genul și specificul de activitate”; b) persoană fizică pentru care sursa veniturilor declarată băncii nu corespunde cu sumele depuse numerar. (col. 4): a) 1. MDL 1 — 50,000, 2. MDL 50,000 — 100,000,	Se acceptă parțial. Deoarece toți clienții urmează a fi evaluați, clasificarea acestora după categoria genului de activitate nu este necesară.

		B.C., „VICTORIABANK” S.A.	3. MDL 100,000 — 250,000, 4. 250,-500,000, 5. >500,000. b) 1. MDL 1 — 10,000, 2. MDL 10,000 — 50,000, 3. MDL 50,000 — 100,000, 4. 100,001,-250,000, 5. >250,001.	
		BC „COMERȚBANK” SA	Pct.6 și 7 necesită o completare aferent frecvenței/perioadei depozitării mijloacelor bănești în numerar, precum și efectuării tranzacțiilor în virament, pentru a obține o analiză amplă și rezultate concrete.	Se acceptă.
		BC „COMERȚBANK” SA	Nu este clar când se aplică metoda cantitativă dată: la stabilirea relației de afaceri sau post-factum, după stabilirea relației, adică în cadrul monitorizării activității clientului și tranzacțiilor. În cazul în care metoda dată se aplică la stabilirea relației de afaceri, pct. 6 și 7 din tabel („6. <i>Depozitarea mijloacelor bănești în numerar</i> ” și „7. <i>Efectuarea tranzacțiilor prin virament</i> ’) nu pot fi aplicate, deoarece baremurile de sume pot fi constatate numai după ce clientul începe să-și desfășoare activitatea.	Metoda dată se aplică atât în momentul începerii relației, ținând cont de declarația clientului, cât și pe parcursul relației , ținând cont de tranzacțiile efectuate în conturi.
		BC „COMERȚBANK” SA	Pct. 6. și 7 din tabelul 1 nu pot fi aplicate în aceleași condiții clienților, persoane fizice și clienților, persoane juridice. Trebuie stabilite baremuri diferite în dependență de tipul clientului, adică separat pentru	Se acceptă.

		<p>BC „COMERȚBANK” SA</p> <p>BC „COMERȚBANK” SA</p> <p>BC „Moldova-Agroindbank” S.A.</p> <p>BC „COMERȚBANK” SA</p> <p>B.C., „VICTORIABANK” S.A.</p>	<p>persoane fizice și separat pentru persoane juridice. Pe de altă parte, întreg tabelul de evaluare a riscului clientului, în mare parte, poate fi aplicat doar persoanelor juridice.</p> <p>Referitor la pct. 6, 7 și 8 din tabel, nu este specificată perioada, care Banca trebuie să o ia în calcul pentru determinarea efectuării tranzacțiilor clientului.</p> <p>Pct. 8 din tabel: a) „<i>Profilul tranzacțiilor</i>” și „<i>Este activitatea clientului intensă ?</i>” se referă la 2 lucruri diferite: profilul tranzacțiilor prevede genul de activitate al clientului, iar intensitatea activității se referă la frecvența cu care clientul efectuează tranzacții. Considerăm că indicatorul dat (pct.8) trebuie de concretizat/reformulat. b) Coloana a 4-a „Remarci”, „<i>nu</i>”, „<i>combinat</i>” și „<i>da</i>” nu este clar în ce mod se determină.</p> <p>Pct.9: nu este pe deplin clar sensul întrebării/subiectului (col. 1) și respectiv remarca (col. 3). La pct.9 din tabel nu sunt clare întrebările speciale aferente cunoașterii clientului. Pct.9 din cadrul aceluiași tabel nu este clar, în special sensul sintagmei „<i>Sunt depunerea inițial? sau tranzacțiile preconizate similare profilului activității clientului?</i>”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se evaluează individual de către bancă ținând cont atât de genul de activitate a clientului cât și de frecvența tranzacțiilor efectuate.</p> <p>Se acceptă. Se modifică redacția în scopul redării clarității.</p>
11	Pct.45	BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	Specificați dacă se are în vedere sistemul TI al băncii, sau în general sistemul de	Analiza și evaluarea riscurilor în bancă se face ținând cont de clienții băncii, serviciile și

			circulației și acumulare a informației în bancă.	produsele oferite acestora, utilizând evident inclusiv și informația conținută în sistemul IT al băncii.
12	Tabelul nr.2	BC „COMERȚBANK” SA BC „Moldova-Agroindbank” S.A. B.C.„EuroCreditBank” S.A. Banca de Economii S.A.	<p>Căror clienți (persoanelor juridice sau persoanelor fizice, ori ambelor categorii de clienți) se aplică tabelul respectiv?</p> <p>Propunem să fie grupate pozițiile conform categoriilor de factori (criterii) expuse în p.45, de exemplu: A. Produse și servicii, B. Clienți și parteneri, C. Țări, zone și regiuni de activitate, D. Control intern.</p> <p>Pct.1: se propune considerarea cu risc sporit a clienților noi. Astfel de clasificare nu este obiectivă, deoarece în cazul clientului nou, dacă toate procedurile de identificare au fost total îndeplinite, precum și prezentarea tuturor documentelor de care este nevoie la momentul inițierii relației de afaceri etc., și dacă clientul nu cade sub incidența altor indicii al gradului de risc sporit atunci credem că nu este cazul să clasificăm clientul cu grad de risc sporit din start. Respectiv, clasificarea clienților sub un anumit grad de risc în dependență de termenul relației de afaceri cu banca nu este corect.</p> <p>Pct.1: atribuirea gradului de risc clientului băncii în dependență de durata relației de afaceri pe care acesta o are cu banca:</p>	<p>Analiza și evaluarea riscurilor în bancă se face ținând cont de clienții băncii (persoane fizice și juridice), serviciile și produsele oferite acestora.</p> <p>Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, precum și modul de evaluare a riscurilor.</p> <p>Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, precum și modul de evaluare a riscurilor.</p> <p>Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de</p>

			<p>"1) <i>Clienți noi cu care banca are o relație de afacere mai mică de 1 an; 2) <i>Clienți rezidenți noi cu o relație de afacere cu banca mai mică de 1 an</i>", propunem specificarea anumitor excepții ale categoriilor de clienți (ex: client care deține cont curent, unde se înregistrează pensia în legătură cu vârsta pensionară, alte plăți sociale, alocații etc.), pentru o evaluare corectă a riscurilor aferente.</i></p>	clasificare a clienților și produselor/serviciilor, etc.
		B.C., „EuroCreditBank” S.A.	<p>Pct.2: toți clienții nerezidenți trebuie considerați cu grad de risc sporit, însă în Regulamentul privind activitatea băncilor în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului nr.172 din 4 august 2011, se menționează că doar nerezidenții din țările de interes specific sunt cu un grad de risc sporit pentru Bancă. Respectiv, dacă ați putea considera aceasta prin plasarea nerezidenților în gradul de risc mediu, iar cei din țări de interes specific în gradul de risc sporit.</p>	Prevederile proiectului de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, etc.
		BC „COMERȚBANK” SA	<p>Stabilirea gradului de risc sporit pentru toți clienții nerezidenți, fără nicio excepție (conform pct. 2, 7, 9 din tabel) este illogică, deoarece aceasta presupune că banca, pentru a acumula un punctaj mai mic, respectiv pentru a i se atribui un grad de risc scăzut, ar trebui să minimizeze inițierea/desfășurarea relațiilor de afaceri cu nerezidenții. Considerăm că doar o parte din clienții nerezidenți (stabiliți conform unor</p>	Prevederile proiectului de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, precum și modul de evaluare a riscurilor.

		BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	criterii clare) ar putea fi categorisiți drept clienți cu grad de risc sporit; Pct.3 , col. 3 (Mediu) de expus în următoarea redacție: <i>Clienți la care banca cunoaște deținătorii nominali de acțiuni sau de drept de vot, dar nu și beneficiarii efectivi.</i> În redacția actuală articolul contravine prevederilor Recomandărilor privind identificarea beneficiarului efectiv (Hot. CA nr. 147 din 31.07.2014), Regulamentului 172 din 04.08.2011 și Legii 190-XVI — aceste acte definesc proprietarul/fondatorul ca beneficiar efectiv.	Se acceptă parțial. Se modifică punctul dat pentru a reda claritate.
		BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	De reexaminat prevederile la pct.4 , conform cărora gradul de risc sporește odată cu utilizarea mai intensă de către clienți a canalelor electronice de deservire bancară, aceasta fiind o tendință firească în dezvoltarea băncilor.	Nu se acceptă. Conform standardelor internaționale serviciile electronice comportă un grad de risc sporit pentru că pot fi utilizate utilizând anonimatul și prin urmare există necesitatea aplicării măsurilor de precauție sporită.
		BC „COMERȚBANK” SA	În pct. 4: a) nu este clar ce tipuri de servicii cuprind „serviciile electronice” (sistemele de deservire bancară la distanță sau altfel de servicii?); b) coloana a 3-a și a 4-a, trebuie de definit sintagmele „efectuează rar” și „efectuează permanent”;	Prevederile punctului dat urmează a fi înțeles în contextul serviciilor și produselor oferite clienților, precum și ținând cont de legislația aferentă serviciilor de plată și monedei electronice, precum și comerțului electronic.
		BC „COMERȚBANK” SA	În pct.5 din tabel, sintagma „clienții care efectuează un număr și volum limitat de	Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare,

			<p><i>tranzacții în numerar</i>”:</p> <p>a) pentru sintagma „<i>un număr</i>” nu este stabilit numărul/cantitatea de tranzacții; b) pentru sintagma „<i>volum limitat</i>” nu este clar dacă rulajul tranzacțiilor se stabilește pe debit sau credit;</p>	<p>iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, precum și modul de identificare a numărului și volumului tranzacțiilor fiecărui client sau grupuri de clienți în dependență de volumul activității băncii.</p>
		BC „COMERȚBANK” SA	<p>În pct.7 și 8 din tabel, coloana a 2-a „<i>clienții care nu se caracterizează printr-un grad de risc sporit</i>” este dificil de înțeles la ce categorii de clienți se referă (principiul de selectare a acestei grupe de clienți).</p>	<p>Clasificarea categoriilor de clienți în dependență de gradul de risc atribuit se face în conformitate cu politicile interne ale băncii, precum și , la discreția băncii, ținând cont de Recomandările cu privire la abordarea bazată pe risc a clienților de către bănci în vederea PCSBFT.</p>
		BC „COMERȚBANK” SA	<p>În pct. 8 din tabel, coloana a 4-a „<i>Clienți a căror activitate se caracterizează printr-un grad de risc sporit (client care efectuează transferuri în zone off-shore sau alte zone cu grad de risc sporit, clienți care nu prezintă documente confirmative, etc.)</i>”, considerăm că trebuie de delimitat clienții, (caracterizați printr-un grad de risc sporit) de tranzacțiile acestor clienți, (caracterizate printr-un grad de risc sporit). De asemenea, sumele stabilite (< 3 mii lei/lună, > 3 mii lei/lună și < 15 mii lei/lună, > 15 mii lei/lună) sunt nepotrivite pentru aplicare clienților, persoane juridice.</p>	<p>Se acceptă parțial. Se introduce ca recomandare limite aferente transferurilor efectuate de persoane juridice. Totodată, prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, precum și modul de identificare a numărului și volumului tranzacțiilor fiecărui client sau grupuri de clienți în dependență de volumul activității băncii.</p>
		BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	<p>De reexaminat prevederile la pct.9, col. 3, conform cărora gradul de risc este sporit în cazul când Banca are corespondente cu</p>	<p>În conformitate cu standardele internaționale relațiile de afaceri cu instituții corespondente sunt considerate cu grad de risc sporit.</p>

			instituții nerezidente.	
		B.C „FinComBank” S.A.	Pct.9: Dat fiind faptul că banca, ca instituție financiară licențiată, întru posibilitatea efectuării operațiunilor de plată în valută străină apriori menține relații corespondente cu instituții (bănci) nerezidente, Vă propunem fie să excludeți criteriul dat de evaluare ca "risc sporit", fie reformularea lui în felul următor: „Banca are relații corespondente cu instituții nerezidente din țări cu grad sporit de risc (din Anexele 1-4 la Ghidul activităților sau tranzacțiilor suspecte CNA).	În conformitate cu standardele internaționale relațiile de afaceri cu instituții corespondente sunt considerate cu grad de risc sporit. Totodată, prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, precum și modul de evaluare a riscurilor.
		B.C.„EuroCreditBank” S.A.	Pct.11: Considerăm că este prea mică limita de sumă de 15 000 lei/lună pentru un client, proveniți din remiteri de bani, și în cazul depășirii acestei sume să se considere clienții cu grad de risc sporit.	Limita dată s-a fixat ținând cont de prevederile art.5 din Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.
		Banca de Economii S.A.	Pct.11: „clienții care remit sau primesc un număr și volum moderat de mijloace bănești străinătate...", ținând cont de factorul migrației populației peste hotarele țării, numărul clienților care remit sau primesc mijloace bănești în/din străinătate este în continuă creștere, totodată pentru o evaluare corectă și atribuire a gradului de risc mediu sau sporit clientului din categoria dată, propunem mărirea limitelor indicate (...un număr și volum moderat de > 3 mii lei/lună și < 15 mii lei/lună).	Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, limitele pe diferite categorii de persoane, precum și modul de evaluare a riscurilor.

	B.C „FinComBank” S.A.	<p>Pct.12: Zilnic banca raportează un anumit număr de tranzacții suspecte către SPCSB, majoritatea criteriilor de raportare fiind „formale” (conform legislației în vigoare). Drept exemplu servește raportarea transferurilor internaționale rapide de mijloace bănești care nu conține informația completă cu privire la persoana care a inițiat transferul respectiv (ceea ce se întâmplă des din cauza legislației de peste hotare, care permite efectuarea transferurilor internaționale fără prezentarea fizică la bancă). Drept rezultat numărul și volumul unor astfel de transferuri suspecte se majorează considerabil în mare parte din cauza acestui criteriu, fapt ce însă nu poate clasifica riscul băncii la cel mai înalt grad. Ca urmare, zilnic banca raportează operațiuni suspecte într-un volum de peste 2,5 mln lei. Astfel, Vă propunem să majorați aceste limite de sume până la o limită rezonabilă.</p>	<p>Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, limitele pe diferite categorii de persoane/tranzacții/raportări, precum și modul de evaluare a riscurilor.</p>
	BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	<p>De comasat prevederile pct.12 și 13, deoarece legislația națională nu prevede raportarea divizată/aparte a tranzacțiilor suspecte de spălare a banilor și/sau finanțare a terorismului. Mai mult ca atât, tranzacțiile suspecte de finanțarea terorismului nu pot fi realizate de către instituțiile financiare — conform art. 14 alin 2 din Legea 190-XVI acestea urmează a fi sistate pe un termen de 2 zile cu informarea imediata a SPCSB.</p>	<p>Nu se acceptă. Banca, conform standardelor internaționale, și legislației naționale, urmează să identifice și să evalueze riscurile atât de spălare a banilor cât și de finanțare a terorismului.</p>

	BC „COMERȚBANK” SA	În pct.13 din tabel, coloana a 4-a: „ <i>Banca raportează un număr mare (> 3 tranzacții/trimestru) de tranzacții suspecte de finanțarea terorismului către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</i> ” la aplicarea indicatorului dat de “> 3 tranzacții/trimestru de tranzacții suspecte” considerăm că absolut toate băncile, fără nicio excepție, vor avea calificativul “grad de risc sporit” datorită expedierii către SPCSB a unui număr de tranzacții suspecte care săptămânal depășește 3 operațiuni. Ca urmare, acest indicator este irelevant.	Se acceptă parțial. Se modifică limita în cauză.
	B.C „FinComBank” S.A.	Pct.14: Dat fiind faptul că zona transnistreană nu are codul țării separat, este practic imposibil de a filtra și de a calcula statistica unor astfel de tranzacții. Vă propunem să excludeți acest criteriu din tabel.	Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, limitele pe diferite categorii de persoane/tranzacții/raportări, precum și modul de evaluare a riscurilor.
	BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	De exclus pct.14 , deoarece băncile licențiate și/sau clienții băncilor nu efectuează tranzacții cu așa numitele „bănci” din zona transnistreană. Conform Hotărârii Parlamentului RM nr. 885-XIII din 19.06.96 modificată prin Hot nr. 287-XVI din 18.12.2008 Banca Națională a Moldovei a obținut permisiunea de a deschide un cont corespondent temporar în lei moldovenești Centrului de casă și decontări din Tiraspol prin care sunt realizate toate tranzacțiile cu agenții	Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, limitele pe diferite categorii de persoane/tranzacții/raportări, precum și modul de evaluare a riscurilor.

		B.C „FinComBank” S.A.	economici din regiunea transnistreană. Pct.15: Banca nu duce evidența statistică a clienților cărora aplică măsuri de precauție sporită, deoarece pe parcursul monitoringului și aplicării regulii „Cunoaște-ți clientul” în funcție de caz banca aplică măsuri corespunzătoare care pot fi diverse și subiective. Pe lângă faptul că este greu de îndeplinit, considerăm acest criteriu neinformativ.	Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, precum și modul de evaluare a riscurilor.
		B.C.„EuroCreditBank” S.A.	Pct.18: Nu este clar la experiența căror angajați se face referință , deoarece majoritatea angajaților Băncii în limita competențelor sale sunt responsabili de întreprinderea acțiunilor de prevenire și combaterea a spălării banilor.	În cazul punctului dat banca face o medie generală aferentă vârstei persoanelor implicate în activitatea de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.
		BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	La pct.18 , după cuvântul „experiență” de adăugat „medie”.	Prevederile proiectul de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, indicatorii aferenți sistemului de control intern, precum și modul de evaluare a riscurilor.
		BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	De expus conținutul col. „Scăzut” din pct.20 în următoarea redacție: Pe parcursul anului nu au fost recomandări din partea organelor de supraveghere în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului de a îmbunătăți	Se acceptă.

			activitatea băncii în acest domeniu.	
13	Pct.46	B.C.,„EuroCreditBank” S.A. BC„MOLDINDCONBANK” S.A.	<p>Este necesar de specificat ce se subînțelege prin „evaluarea riscurilor necesită actualizare anuală”. Actualizarea modalității de evaluare a riscului sau chiar și perfectarea evaluării cel puțin anual.</p> <p>Conform prezentelor Recomandări, se menționează că, <i>pentru tinerea sub control și minimizarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului este necesară revizuirea/actualizarea în mod regulat a politicilor, procedurilor, măsurilor controalelor existente în bancă, iar luând în considerare tendințele aferente crimelor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, evaluarea riscurilor necesită actualizare anuală. Totodată, în punctul 47, alin. 4 al Regulamentului privind activitatea băncilor în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului este stipulat, că sistemul de control intern trebuie să includă efectuarea de către bancă, cel puțin o dată la 4 ani, a unei analize sau raport, în formă scrisă, ce presupune identificarea și evaluarea riscurilor referitoare la spălarea banilor și finanțarea terorismului luarea măsurilor cu privire la diminuarea riscurilor identificate.</i> Ținând cont de cele expuse, propunem de a concretiza periodicitatea evaluării riscului în cadrul băncii în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor.</p>	<p>Prin recomandarea dată, BNM îndrumă băncile să efectueze anual evaluarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului.</p> <p>Prin recomandarea dată, BNM îndrumă băncile să efectueze anual evaluarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, iar conform prevederilor Regulamentului privind activitatea băncilor în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, banca este obligată să efectueze evaluarea riscurilor cel puțin o dată la 4 ani.</p>
14	Pct.47	Centrul Național Anticorupție	lit. b) se completează cu următoarele puncte	Se acceptă.

			noi: „- neidentificarea sursei mijloacelor bănești; - neidentificarea beneficiarului efectiv.”	
15	Pct.48	Banca de Economii S.A.	Cu referire la metoda calitativă, care poate fi utilizată în cadrul băncii pentru evaluarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, menționăm și propunem privind necesitatea stabilirii unor criterii clare, ținând cont de faptul că fiecare bancă în baza probabilităților calculate individual poate atribui pentru aceeași categorie de clienți grad de risc diferit, ceea ce ar putea influența în cadrul controlului efectuat de către organele cu funcții de supraveghere.	Prevederile proiectului de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual modalitatea de clasificare a clienților și produselor/serviciilor, precum și modul de evaluare a riscurilor.
16	Pct.49	BC „COMERȚBANK” SA	Este dificil de înțeles modalitatea de formare/calcul a matricei de evaluare a riscurilor.	Prevederile proiectului de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual metoda și modalitatea de evaluare a riscurilor.
17	Tabelul nr.5	BC „Moldova-Agroindbank” S.A. BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	Nivelul sau gradul Probabilității și Impactului poate fi atribuit unui tip/categorii de risc, nu de clienți, servicii sau produse, etc. Nu este clară relevanța indicelui Riscului total calculat ca medie geometrică a nivelurilor de risc pe fiecare poziție.	Prevederile proiectului de modificare a Recomandărilor au un caracter de îndrumare, iar banca stabilește individual metoda și modalitatea de evaluare a riscurilor, precum și factorii/indicatorii care urmează a fi luați în considerare.